

Kamer der Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1959-1960.

20 JULI 1960.

WETSONTWERP

tot wijziging van artikel 4 van de wet van 24 juli 1923 (art. 4 van de wet van 31 mei 1888), waarbij de voorwaardelijke invrijheidstelling en de voorwaardelijke veroordelingen in het strafstelsel worden ingevoerd.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE JUSTITIE ⁽¹⁾, UITGEBRACHT
DOOR DE HEER MERTENS DE WILMARS.

DAMES EN HEREN,

Het wetsontwerp, dat door de Senaat werd goedgekeurd, beperkt de proeftijd na dewelke de invrijheidstelling definitief verworven is ten gunste van diegene die voorwaardelijk in vrijheid werd gesteld, tot de duur van de gevangenzittingstermijn die hem te doen overbleef. Het schaft derhalve de regel af dat die proeftijd het dubbel bedraagt van de op het ogenblik van de voorwaardelijke invrijheidstelling nog uit te boeten gevangenzittingstermijn. Het behoudt de regel van het tweede lid van artikel 4 van de wet van 31 mei 1888 krachtens welke die termijn minimum twee jaar bedraagt en minimum 5 jaar voor sommige recidivisten.

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Moyersoën.

A. — Leden : de heren Charpentier, Counson, De Gryse, Mevr. De Riemaecker-Legot, de heren Herbiet, Hermans, Lebas, Lefère, Lindemans, Mertens de Wilmars, Robyns, Smedts. — Boeykens, Hossey, Mevr. Lambert, de heren Merlot, Messinne, Pierson, Terwagne, Mevr. Vanderveken-Van de Plas, de heren Van Hoorick. — Janssens, Jeunehomme.

B. — Plaatsvervangers : de heren Cooreman, Fimmers, Gendebien, Kiebooms, Lefèvre (Th.), Saint-Remy. — Craeybeckx, Deruelles, Fayat, Mevr. Fontaine-Borguet, de heren Tielmans. — de Looze.

Zie :

467 (1959-1960) :

— N° 1 : Ontwerp overgezonden door de Senaat.

— N° 2 : Amendement.

Chambre des Représentants

SESSION 1959-1960.

20 JUILLET 1960.

PROJET DE LOI

modifiant l'article 4 de la loi du 24 juillet 1923 formant l'article 4 de la loi du 31 mai 1888 établissant la libération conditionnelle et les condamnations conditionnelles dans le système pénal.

RAPPORT

FAIT AU NOM
DE LA COMMISSION DE LA JUSTICE ⁽¹⁾,
PAR M. MERTENS DE WILMARS.

MESDAMES, MESSIEURS,

Le projet de loi voté par le Sénat réduit à la durée du terme d'incarcération qu'il devait encore subir le délai d'épreuve après lequel la libération est définitivement acquise au condamné libéré conditionnellement. Il supprime par conséquent la règle selon laquelle ce délai d'épreuve est égal au double du terme d'incarcération encore à subir au moment de la libération conditionnelle. Il maintient la disposition du deuxième alinéa de l'article 4 de la loi du 31 mai 1888, stipulant que ce délai est de deux ans au moins et de cinq ans au moins pour certains récidivistes.

(1) Composition de la Commission :

Président : M. Moyersoën.

A. — Membres : MM. Charpentier, Counson, De Gryse, Mme De Riemaecker-Legot, MM. Herbiet, Hermans, Lebas, Lefère, Lindemans, Mertens de Wilmars, Robyns, Smedts. — Boeykens, Hossey, Mme Lambert, MM. Merlot, Messinne, Pierson, Terwagne, Mme Vanderveken-Van de Plas, MM. Van Hoorick. — Janssens, Jeunehomme.

B. — Suppléants : MM. Cooreman, Fimmers, Gendebien, Kiebooms, Lefèvre (Th.), Saint-Remy. — Craeybeckx, Deruelles, Fayat, Mme Fontaine-Borguet, MM. Tielmans. — de Looze.

Voir :

467 (1959-1960) :

— N° 1 : Projet transmis par le Sénat.

— N° 2 : Amendement.

Aldus wordt een einde gemaakt aan een gebrek aan overeenstemming tussen de wet op de voorwaardelijke invrijheidstelling en de wet van 25 april 1896 op het eerherstel, waardoor de veroordeelde die zich waardig had getoond van een voorwaardelijke invrijheidstelling, benadeeld werd ten opzichte van een veroordeelde die het geheel of bijna het geheel van zijn straf had moeten uitboeten. Deze laatste immers verkeerde veel vroeger dan de eerste in de voorwaarden om zijn eerherstel te verkrijgen.

Bovendien wil het wetsontwerp het vertrouwen verstevigen dat het instituut van de voorwaardelijke invrijheidstelling verdient.

Uwe Commissie heeft het opzet en het beginsel van het ontwerp goedgekeurd, maar verscheidene leden merkten op dat de Senaat wellicht het verband tussen het eerste en het tweede lid van artikel 4 enigszins uit het oog had verloren.

Als gevolg op die opmerkingen heeft de Regering een amendement ingediend dat voor doel heeft de draagwijdte van de tekst, zoals hij door de Senaat werd aangenomen enigszins te beperken.

Volgens de verantwoording van de Regering strekt dit amendement er toe dat de voorwaardelijke invrijheidstelling haar intimiderend karakter behoudt en dat tevens de proeftijd, waaraan de in voorwaardelijke vrijheid gestelde veroordeelde onderworpen is, doeltreffend blijft. De proeftijd blijft het dubbele van de gevangenzittingstermijn die nog te doen overblijft; hij mag echter niet korter zijn dan twee jaar maar, om de veroordeelde die voorwaardelijke invrijheidstelling heeft bekomen niet te treffen, wordt hij beperkt tot een maximum van vijf jaar boven die termijn.

Terwijl dit stelsel de anomalie, waarop in het wetsvoorstel en in het verslag van de Commissie voor de Justitie is gewezen, uitschakelt, is het voor de tot een criminele straf veroordeelde minder gunstig dan het stelsel van het door de Senaat overgezonden ontwerp, doch het leidt tot resultaten die in de praktijk voor de tot een correctionele straf veroordeelde dezelfde zijn.

Na bespreking heeft uwe Commissie geoordeeld dat de tekst van de Senaat verdiende in beginsel behouden te worden. Zij heeft echter rekening gehouden met de bezorgdheid die tot uiting komt in het amendement van de Regering en heeft een amendement van uw verslaggever aanvaard dat de minimumtermijn van de proeftijd op vijf jaar brengt niet alleen voor sommige recidivisten maar tevens voor alle veroordeelden tot een criminele straf. De Minister verklaarde zich met dit amendement akkoord.

Het amendement werd goedgekeurd met 12 stemmen tegen 5. Het ontwerp in zijn geheel werd goedgekeurd met eenparigheid van stemmen behalve een onthouding.

Op verzoek van uwe Commissie geeft uw verslaggever hierbij de tekst van het artikel 4 van de wet van 31 mei 1888 in zijn geheel, zoals hij zal luiden indien het ontwerp, zoals het door uwe Commissie werd geamendeerd, wordt goedgekeurd.

De woorden tussen haakjes *verdwijnen* uit de tekst van het huidige artikel; de woorden in cursief worden er aan *toegevoegd*.

« Art. 4. — De veroordeelde verkrijgt bepaalde invrijheidstelling, indien de herroeping niet is ingetreden voor het verstrijken van (enen termijn ten minste gelijk aan het dubbel van) de gevangenzittingstermijn die hem te doen overbleef op de datum waarop de invrijheidstelling te zijnen voordele werd bevolen. Deze termijn moet echter in alle geval, ten minste twee jaar bedragen.

Hij moet ten minste vijf jaar bedragen *ingeval van veroordeling tot een criminele straf* of indien de vrijgestelde,

Le projet met fin à un défaut de concordance entre la loi sur la libération conditionnelle et la loi du 25 avril 1896 sur la réhabilitation, en vertu de laquelle le condamné jugé digne de bénéficier de la libération conditionnelle était lésé par rapport au condamné qui avait dû purger la plus grande partie de sa peine. En effet, ce dernier se trouvait, beaucoup plus tôt que l'autre dans les conditions pour obtenir sa réhabilitation.

En outre, le projet de loi veut renforcer la confiance que mérite le régime de la libération conditionnelle.

Votre Commission a approuvé l'économie et le principe du projet, mais plusieurs membres ont observé que le Sénat avait peut-être perdu quelque peu de vue la relation entre les premier et deuxième alinéas de l'article 4.

Suite à ces observations, le Gouvernement a présenté un amendement tendant à apporter une certaine restriction à la portée du texte voté par le Sénat.

D'après la justification du Gouvernement, cet amendement tend à maintenir le caractère intimidant de la libération conditionnelle et en même temps l'efficacité du délai d'épreuve imposé au condamné mis en liberté conditionnelle. Le délai d'épreuve est fixé au double du terme d'incarcération, sans qu'il puisse cependant être inférieur à deux ans. Toutefois pour ne pas léser le condamné qui a obtenu sa libération conditionnelle, il est limité à un maximum de cinq ans au-delà de ce terme.

Tout en éliminant l'anomalie que signalent la proposition de loi et le rapport de la Commission de la Justice, ce régime est moins favorable au condamné à une peine criminelle que le régime prévu dans le projet transmis par le Sénat; il aboutit toutefois à des résultats pratiquement identiques pour le condamné à une peine correctionnelle.

Après débat, la Commission a estimé qu'il y avait lieu, en principe, de maintenir le texte du Sénat. Elle a toutefois tenu compte de la préoccupation que révèle l'amendement du Gouvernement et a adopté un amendement de votre rapporteur portant à cinq ans la durée minimum du délai d'épreuve, non seulement pour certains récidivistes mais aussi pour tous les condamnés à une peine criminelle. Le Ministre a marqué son accord sur cet amendement.

L'amendement a été adopté par 12 voix contre 5. L'ensemble du projet a été adopté à l'unanimité moins une abstention.

A la demande de votre Commission, votre rapporteur reprend, ci-après, le texte intégral du nouvel article 4 de la loi du 31 mai 1888, si le projet tel qu'il a été amendé par votre Commission, est adopté.

Les mots qui figurent entre parenthèses *disparaissent* du texte de l'article actuel; les mots en italiques *y sont ajoutés*.

« Art. 4. — La libération définitive est acquise au condamné si la révocation n'est pas intervenue avant l'expiration (d'un délai égal au double) du terme d'incarcération que celui-ci avait encore à subir à la date à laquelle la mise en liberté a été ordonnée en sa faveur. Toutefois, ce délai ne pourra, en aucun cas, être inférieur à deux ans.

Il sera de cinq ans au minimum, *en cas de condamnation à une peine criminelle* ou si le libéré avait encouru dans le

in de loop der vijf jaren voor de datum zijner laatste veroordeling, verwezen werd, hetzij tot hoofdzakelijke gevangenisstraf of militaire gevangenisstraf van minstens drie jaar, hetzij tot twee of meer hoofdzakelijke gevangenisstraffen of militaire gevangenisstraffen van ten minste één maand.

De krachtens artikel 9, § 2. van onderhavige wet, als niet bestaand beschouwde veroordelingen komen niet in aanmerking.

Werd er later bij een te zijnen laste, in kracht van gewijsde gegaan vonnis of arrest, bevonden dat de veroordeelde, voor het verstrijken van de proeftijd, een misdrijf of een misdrijf had begaan, dan wordt de invrijheidstelling aangezien als herroepen vanaf de datum waarop die misdrijf of dit misdrijf werd gepleegd. »

Dit verslag werd eenparig goedgekeurd.

De Verslaggever,
J. MERTENS de WILMARS.

De Voorzitter a.i.,
M.-A. PIERSON.

courant des cinq années antérieures à la date de sa dernière condamnation, soit une peine d'emprisonnement principal ou d'emprisonnement militaire de trois mois au moins, soit deux ou plusieurs peines d'emprisonnement principal ou d'emprisonnement militaire d'un mois au moins.

Les condamnations considérées comme non venues en vertu de l'article 9, § 2, de la présente loi n'entrent pas en ligne de compte.

S'il était constaté ultérieurement par un jugement ou un arrêt prononcé à sa charge et passé en force de chose jugée, que le condamné avait commis un crime ou un délit avant l'expiration du délai d'épreuve, la mise en liberté sera censée avoir été révoquée à la date à laquelle ce crime ou ce délit se trouvait avoir été consommé. »

Le présent rapport a été adopté à l'unanimité.

Le Rapporteur,
J. MERTENS de WILMARS.

Le Président a.i.,
M.-A. PIERSON.

GEAMENDEERDE TEKST
AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE.

Enig artikel.

In het eerste lid van artikel 4 van de wet van 24 juli 1923 (art. 4 van de wet van 31 mei 1888), waarbij de voorwaardelijke invrijheidstelling en de voorwaardelijke veroordelingen in het strafstelsel worden ingevoerd, worden de woorden : « indien de herroeping niet is ingetreden voor het verstrijken van een termijn ten minste gelijk aan het dubbel van de gevangenzittingstermijn die hem te doen overbleef op de datum waarop de invrijheidstelling te zijnen voordele werd bevolen », vervangen als volgt : « indien de herroeping niet is ingetreden voor het verstrijken van de gevangenzittingstermijn die hem nog te doen overbleef op de datum waarop de invrijheidstelling te zijnen voordele werd bevolen ».

In het tweede lid van artikel 4 van de wet van 24 juli 1923 (art. 4 van de wet van 31 mei 1888) na de woorden « hij moet ten minste vijf jaar bedragen » toevoegen : « ingeval van veroordeling tot een criminele straf of... ».

TEXTE AMENDÉ
ADOPTÉ PAR LA COMMISSION.

Article unique.

Au premier alinéa de l'article 4 de la loi du 24 juillet 1923 formant l'article 4 de la loi du 31 mai 1888 établissant la libération conditionnelle et les condamnations conditionnelles dans le système pénal, les mots : « si la révocation n'est pas intervenue avant l'expiration d'un délai égal au double du terme d'incarcération que celui-ci avait encore à subir à la date à laquelle la mise en liberté a été ordonnée en sa faveur », sont remplacés par les mots : « si la révocation n'est pas intervenue avant l'expiration du terme d'incarcération que celui-ci avait encore à subir à la date à laquelle la mise en liberté a été ordonnée en sa faveur ».

Au second alinéa de l'article 4 de la loi du 24 juillet 1923 formant l'article 4 de la loi du 31 mai 1888, ajouter après les mots « il sera de cinq ans au minimum » les mots : « en cas de condamnation à une peine criminelle ou si... ».